

MERKE ZEP

PUBLIKUMSUDVIKLINGS-
PROJEKT OM
TEATEROPLEVELSEN
FOR BØRN OG UNGE

Teatret

ZEPPELIN

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 25. MARTS 1942

Rapport og design:
MereZep er støttet af:

Katja Lotsberg Nilsen
Augustinus Fonden

TEATRET ZEPPELIN

Kunstnerisk leder:	Mie Brandt
Administrativ leder:	Lasse Frank
Økonomi- og billetansvarlig:	Katja Neergaard
Teatersekretær:	Louise Borch Petersen
Rekvisitør og værksteds- og husmedarbejder:	Tina Kornerup-Bang
Kommunikationsmedarbejder:	Susan Wood
PR- og servicemedarbejder:	Charlotte Bidstrup
Service og SoMe-medarbejder:	Melissa Keller Kristensen
MereZep-projektleder:	Katja Lotsberg Nilsen
Universitetspraktikant:	Kamilla Mølbjerg Odfeldt

TAK TIL:

Augustinus Fonden
Hele Teatret Zeppelin
Hele Mio, min Mio-holdet
Tove Ditlevsens Skole
Alle skoler, børn, unge og andre, der har deltaget i
MereZep

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 25. MARTS 1942

Teatret Zeppelin åbnede som københavnsk familieteater i 1994.
Teatret henvender sig til skoleklasser og familiepublikum fra 7 år.

Teatret Zeppelin er et lille storbyteater støttet af Københavns
Kommune, beliggende i Valdemarsgade 15 på Vesterbro.

Teatrets særegenhed er nydramatiseringer af store børnebogs-
klassikere og dansk dramatik med samfundsaktuelle temaer.

Teatret ledes af kunstnerisk leder Mie Brandt og administrativ leder
Lasse Frank.

Følg os på www.facebook.com/TeatretZeppelin

Information og billetbestilling: tlf. 3322 0478 www.zeppelin.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING

Rapportens formål og opbygning	4
Kort om Teatret Zeppelin	4
Om projektets baggrund	5
Praktiske omstændigheder	6

MEREZEP 7

1 - DEN TAKTILE TILGANG

Teori og baggrund	10
Udførelse	10
Resultater	13

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Teori og baggrund	17
Udførelse	18
Resultater	20

3 - DEN DIGITALE TILGANG

Teori og baggrund	27
Udførelse	28
Resultater	30

KONKLUSIONER 34

PERSPEKTIVERING 36

Rapportens formål og opbygning

Denne rapport handler om Teatret Zeppelins publikumsudviklingsprojekt MereZep, der har til formål at udvide teateroplevelsen og forankre en varig forandring hos Teatret Zeppelins kernepublikum børn og unge. Den er en gennemgang af projektets baggrund og teori, om projektets udførelse og om projektets resultater. Vores formål med denne rapport er at vidensdele med resten af scenekunstbranchen.

Rapporten kan både læses fra ende til anden, eller man kan hoppe direkte til [resultatkapitlerne](#).

I resultatkapitlerne vil der til sidst i kapitlet være fremhævet pointer, som kan være relevante for alle børneteatre og kulturinstitutioner, der gerne vil arbejde med publikumsudvikling og børn og unge.

- Her i **Indledning** kan man læse om Teatret Zeppelin, der er institutionen bag MereZep. Derudover kan man læse om hele baggrunden for projektet, og hvordan idéen opstod. De praktiske omstændigheder bliver også gennemgået.
- Så kommer kapitlet **MereZep**. Her kan man læse alt om projektet inklusive opbygningen og hvilken teori og tanker, der ligger bag de forskellige dele.
- I de efterfølgende tre kapitler bliver der dykket ned i projektets tre tilgange. I alle kapitler kan man læse om teori og baggrund, man kan læse om den praktiske udførelse, og man kan læse om resultaterne.
- I **Konklusioner** kommer der en opsamling af projektets resultater og vores erfaringer til gavn for andre kulturinstitutioner, der gerne vil arbejde med publikumsudvikling for børn og unge.
- I **Perspektivering** beskrives, hvad vi tager med fra MereZep, og hvad vi tænker om fremtiden.

Kort om Teatret Zeppelin

Teatret Zeppelin er et lille storbyteater under Københavns Kommune beliggende på Vesterbro. Vi spiller to egenproduktioner om året og har også en række gæstespil. I vores sal er der plads til 170 publikummer, og vi viser forestillinger for børn helt ned til to år. Udover forestillinger har vi også to kor på teatret, og vi udbyder desuden en række dramaworkshops om emner som køn og rettigheder, som vi udfører ude på skolerne.

Når vi skal beskrive os selv, plejer vi at sige, at vi spiller teater med dybde for børn og deres voksne. Det er store opsætninger med smæk på effekterne, men med intimiteten bevaret. Vi går altid efter at tale op til børnene – i stedet for ned – og vi håber og tror, at vores forestillinger sætter gang i tanker

hos både børn og voksne.

Da skoler er en stor del af vores kernepublikum, har vi til alle vores egenproduktioner udviklet omfattende undervisningsmateriale. Til skoleforestillinger kommer skuespillerne desuden altid ud efter forestillingen og svarer på spørgsmål fra børnene.

Om projektets baggrund

Projektet MereZep startede med en undren. Efter en forestilling sagde et barn til en af vores medarbejdere: ”Wow, det var godt nok en god film!”. Det var en meget sjov og sød bemærkning, som vi har hørt flere gange før fra andre børn. Det har sat gang i tankerne om, hvordan børnene bearbejder den oplevelse, de har haft hos os. Især hvis de måske ikke har en grundlæggende forståelse for teatret og dets virkemidler – og ikke er bevidste om forskellen på en teaterforestilling og en film. Det ledte til en større undren og nysgerrighed omkring, hvordan vi egentlig som teater kan gå ind og bidrage med noget til børn og unges oplevelse ud over selve forestillingen.

Hvorfor er vi interesseret som teater i at bidrage til børn og unges udvidede teateroplevelse?

Fordi vi ser både et potentiale og et ansvar.

Flere studier¹ viser, at teater er en af de medier, der gør allerstørst indtryk på børn – også mere end fjernsyn og iPad. Fordybelsen og fysisk at være i samme rum med andre mennesker er en helt speciel oplevelse, som har potentiale til at påvirke børn og unge i lang tid. Derudover viser studier:

- uafhængigt af socioøkonomiske baggrunde vil børn og unge ved at opleve teater få trænet deres koncentrationsevner
- børn vil ved at opleve teater blive bedre til at føle sympati og ikke mindst empati med andre

¹ Det er et stort emne, men hovedpointerne i børns fordele ved teater er repræsenteret godt i følgende artikler:
<https://www.irishnews.com/lifestyle/2018/02/13/news/going-to-the-theatre-is-good-for-children-s-development-research-shows-1253113/>
<https://www.deseret.com/2014/3/13/20537403/building-empathy-in-children-through-theater>
<https://www.brainstormproductions.edu.au/how-theatre-in-education-helps-with-student-empathy/>
<https://www.theguardian.com/stage/theatreblog/2013/oct/23/why-childrens-theatre-matters>

Derudover er MereZep baseret på teorier fra *Drama and Education* af Manon van de Water mfl., *Theater and Education* af Helen Nicholson samt tekster og formidling af John Deweys teorier og kunstsyn.

Man kan desuden læse mine egne tanker om fordelene ved at introducere børn og teater i forbindelse med MereZep her:
<https://www.zepelin.dk/rapport-fra-merezep/>

- børn træner deres fantasi og forestillingsevner
- børn kan blive bedre til at læse, at forstå sociale strukturer og at sætte sig ind i historiske begivenheder
- teater kan også skabe et rum for at reflektere over og snakke om nogle tunge emner samt komme med helt nye perspektiver på verden.

Alt dette opstår ud fra oplevelsen af en forestilling og ikke mindst i den efterfølgende dialog, hvor det er vigtigt, at børnene selv får lov til at danne sig deres meninger og tænke kritisk. Verden er kompleks, og børn og unge skal kunne navigere i både pandemier, ensomhed, mental sygdom og klimakriser. Derfor ser vi her, at vi som teater har et potentiale til at gå ind og bidrage.

Men helt præcist hvordan var vi ikke sikre på. Derfor var det oplagte næste skridt at lave en undersøgelse, der blev til publikumsudviklingsprojektet MereZep. Med MereZep har vi via forskellige tilgange forsøgt at forlænge teateroplevelsen for børn og unge og forankre en varig forandring ved at fokusere på tankerne, aktiviteterne og refleksionerne *uden om* forestillingen.

Vi startede med at tage udgangspunkt i følgende dialogspørgsmål: Hvordan forbereder man bedst børn og unge på en teateroplevelse? Hvordan hjælper man dem bedst med at bearbejde oplevelsen? Og hvordan gør vi teateroplevelsen til et rum for dialog, hvor man kan skabe sine egne meninger?

Praktiske omstændigheder

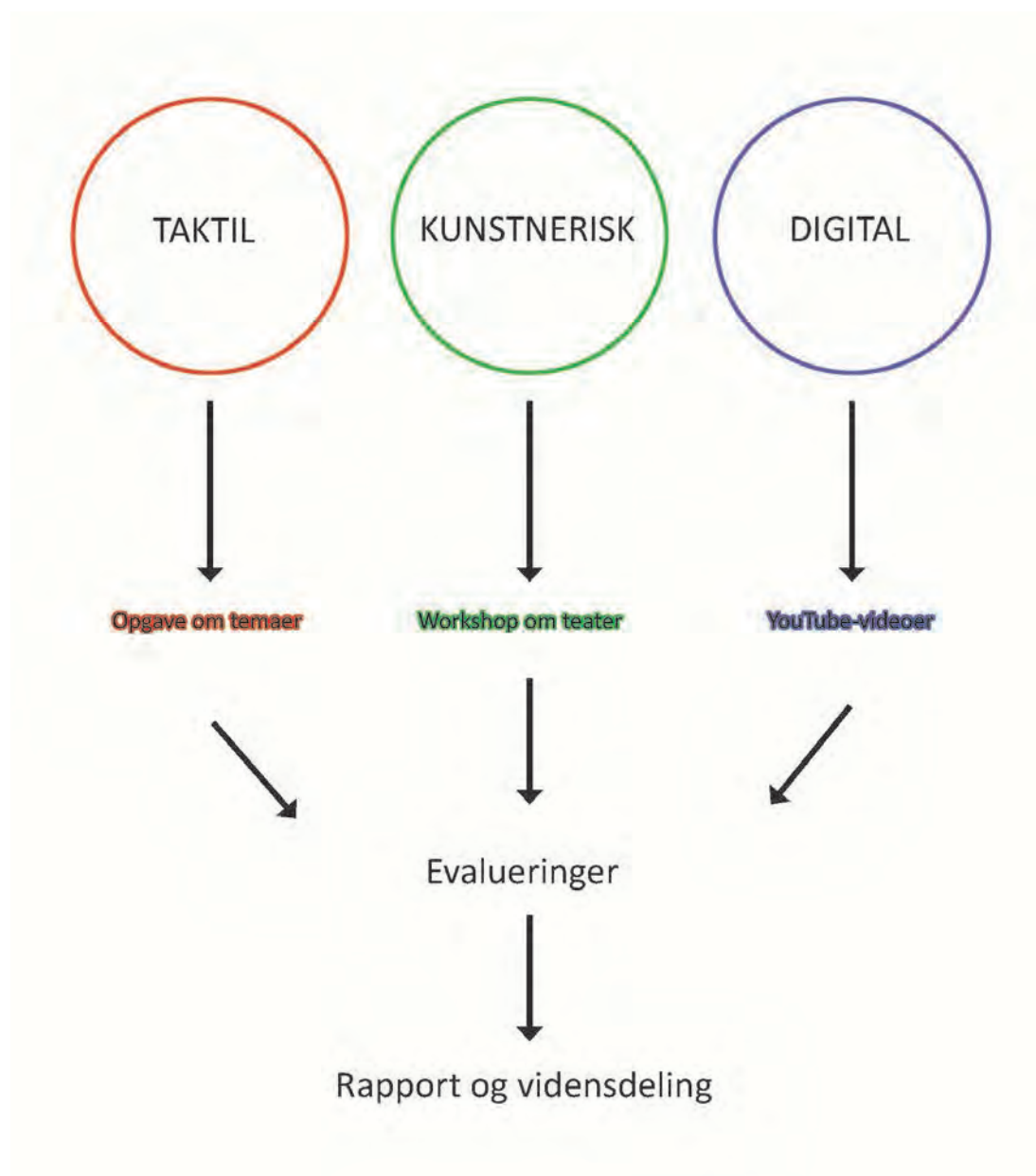
Projektet er finansieret af Augustinus Fonden. Takket være Augustinus Fonden har Teatret Zeppelin kunne ansætte en projektleder, der i april 2021 forberedte projektet fuldtid, og som vendte tilbage til teatret januar – marts 2022 18 timer om ugen for at realisere det. Projektlederen (som også er hovedforfatteren på denne rapport) er uddannet cand.mag. i teater- og performancestudier med tilvalg inden for dramapædagogik. Teatret Zeppelins kunstneriske leder Mie Brandt har været tovholder og sparringspartner på MereZep, og teatrets øvrige personale har også været engageret i projektet i forskellige grader. Den primære målgruppe for MereZep er børn og unge på 7–15 år.

MereZep har som så meget andet været påvirket af coronakrisen. Projektet skulle oprindeligt have været realiseret i 2021, men på grund af nedlukning blev det skubbet til 2022. Corona spøjte desuden stadig i 2022, hvilket gjorde, at projektet fik kortet to uger af i starten af januar. Disse timer er blevet fordelt i resten af perioden. Dette gjorde også, at den oprindelige plan med at sammensætte et børnepanel på tværs af skoler, der skulle evaluere de forskellige tiltag, måtte droppes, da børnene i denne periode ikke måtte blande sig på tværs af klasser. I stedet blev panelet erstattet med paneler fra vores partnerskabsskole Tove Ditlevsens Skole, der i deres egne klasser afprøvede tiltagene.

MEREZEP

MereZep startede som skrevet med en masse undren og spørgsmål, der klargjorde behovet for en undersøgelse. Vi forventede derfor ikke klare, perfekte resultater, men nærmere et billede af i hvilke retninger, man kan gå i som kulturinstitution, og hvilke tiltag, der kan være med til at opnå målet om at forlænge teateroplevelsen og opnå en varig forandring hos børn og unge.

For at opnå vores mål besluttede vi at fokusere på aktiviteter uden om selve forestillingerne. MereZep-projektet blev derfor lavet som aktiviteter uden om Teatret Zeppelins succesforestilling Mio, min Mio. Vi besluttede, at MereZep skulle undersøge emnet via tre tilgange, der er baseret på forskellige principper.

For hver af de tre tilgange opstillede vi en tese, som vi ville afprøve. Den taktile og kunstneriske tilgang er baseret på dramapædagogik, og den digitale er baseret på kommunikationsprincipper. Den helt specifikke teori bag hver enkelt tilgang vil vi komme ind på senere i rapporten under hver tilgangs selvstændige kapitel. I dette kapitel gennemgås de mere overordnede begreber, som vi har arbejdet med, nemlig publikumsudvikling og dramapædagogik.

Publikumsudvikling

MereZep er et publikumsudviklingsprojekt. Vi har taget udgangspunkt i den selvejende institution, der arbejder med publikumsudvikling i Danmark, Applaus' definition på publikumsudvikling: ”*Publikumsudvikling er en samlebetegnelse, der dækker over forskellige måder, hvorpå man kan arbejde med sit eksisterende eller potentielle publikum. Fra markedsførings og kommunikationsindsatser, formidlingsinitiativer til programmering, vidensindsamling og borgerinddragelse*”².

Applaus arbejder derudover med tre tilgange til publikumsudvikling.

Widening: Det handler om at få flere publikummer ind i salen og gøre det eksisterende publikum større. Det nås ofte gennem mere eller mindre klassiske kommunikations- og markedsføringstiltag.

Deepening: Denne tilgang giver en øget oplevelse til teaterbesøget eller giver publikum en dybere forståelse af forestillingen. Det kan ske gennem deltagelse i kunsten eller gennem for eksempel samtaler eller oplæg før og efter forestillingen m.m.

Diversifying: Her handler det om at nå ud til et nyt publikum, som ikke tidligere kom i teatret gennem forskellige strategier.

MereZep er altså publikumsudvikling med den primære tilgang *deepening*, idet vores formål er at udvide teateroplevelsen for et allerede eksisterende publikum. Der er også potentialer for *widening*: ved at arbejde med børnene og deres forhold til teater er der potentiale for, at de nu eller i fremtiden vil gå mere i teatret på eget initiativ. Vores fokus er dog ikke på at få flere publikummer hverken nu eller i fremtiden, men på at forlænge oplevelsen hos dem, som allerede kommer her.

Dramapædagogik

Dramapædagogikken som didaktisk værktøj er fortaler for en kropsforankret og erfaringsbaseret læringsproces. Med udgangspunkt i pædagog og filosof John Deweys tanker betragter dramapædagogikken kunst/teater som fælles erfaringer, der kobles til vores egne eksisterende erfaringer, og der bliver dermed skabt mening eller ”særligt mættede erfaringer”. Kunst/teater kommunikerer altså en mening, som man finder ved at arbejde med kunsten – både med temaer og med selve mediet.

---

²<https://www.applaus.nu/om-os/>

MEREZEP

Formålet med den dramapædagogik, vi bruger³, er at give børn og unge et rum for dialog og meningsskabelse. De arbejder altså med kunsten og finder mening. Ved at lade dem reflektere og arbejde kreativt og kunstnerisk med forestillingens temaer og med teatermediet vil vi give dem redskaber til at danne deres egne meninger, til at reflektere og indgå i dialoger, til at udfolde deres kreativitet og til at udvikle deres empati. Sagt på en anden måde vil vi udvide deres oplevelse for at etablere en varig forandring hos dem.

*Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på
Tove Ditlevsens Skole*

---

³ Som skrevet ovenover er MereZep baseret på dramapædagogisk teori fra *Drama and Education* af Manon van de Water mfl., *Theater and Education* af Helen Nicholson samt tekster og formidling af John Deweys teorier og kunstsyn. Derudover har vi været inspireret af andre store navne inden for dramapædagogik som Viola Spolin og Dorothy Heathcote. Senere i rapporten vil vi komme ind på mere præcist hvilke greb, vi har benyttet os af.

Teori og baggrund

Tese: ”Ved at opstille rammer, hvor børnene skal lave et kreativt produkt med relation til tematikkerne i *Mio, min Mio*, vil de reflektere konkret og visuelt over forestillingen og dermed udvikle kompetencer inden for refleksion, dialog og meningsskabelse. Derudover vil de få kropslige erfaringer og opnå en dybere forståelse for forestillingens temaer”.

Dette er tesen for den taktile tilgang. Teoretisk er tilgangen baseret på tankerne fra den filosofiske retning *pragmatisme*, som pædagog og filosof John Dewey var med til at udvikle.

Pragmatisme er idéen om, at viden og erkendelse opstår som en funktion af menneskers direkte, praktiske interaktion med omverdenen. Der er selvfølgelig mange flere nuancer og tanker i det, men dette er grundstenen i denne filosofiske retning, og det er også herfra, at inspirationen til mange af Deweys pædagogiske principper kommer – blandt andet begrebet ”learning by doing”⁴. Det er på baggrund af dette, at vi valgte, at denne tilgang skulle være taktile. Børnene skal altså have noget mellem hænderne og skabe noget. For at sætte rammerne for en dialog omkring forestillingen *Mio, min Mio* kom vi frem til, at det, vi gerne ville have børnene til at skabe, var et kreativt produkt, der visuelt og tematisk afspejlede nogle af de vigtigste temaer fra *Mio, min Mio*. På den måde ville de skulle reflektere først rent teoretisk over temaer fra forestillingen, og dernæst ville de jævnfør den pragmatiske tankegang skulle reflektere over et konkret arbejde, som de skulle udføre. Hvis man fx vælger at lave en foldebog, skal man reflektere over indhold, materialer, farver m.m., imens man skaber produktet med sine hænder. Det er learning by doing i vores egen zeppelinske fortolkning.

Udførelse

Vi startede derfor med at formulere en opgavebeskrivelse. I forhold til praktiske rammer ved vi af erfaring, at vi skal gøre det nemt og overskueligt, hvis vi skal have lærerne til at udføre noget i klasserne. Da vi også gerne ville have mulighed for at se de produkter, der blev lavet, besluttede vi at gøre det til en konkurrence. Vi printede derfor opgavebeskrivelsen og gav den med hjem til de klasser, der var inde at se *Mio, min Mio*, sammen med et program, en plakat og nogle Teatret Zeppelin-klistermærker.

---

⁴ John Dewey: en introduktion af Svend Brinkmann

Vær kreative og vind præmier til hele klassen!

Tak fordi I besøgte os til forestillingen Mio, min Mio! En stor del af en teateroplevelse er det efterfølgende arbejde med forestillingen og dens temaer. Vi tilbyder her en nem måde at arbejde kreativt med forestillingen, og I har samtidig mulighed for at deltage i en konkurrence og vinde præmier til hele klassen! Alt, I skal gøre, er at følge nedenstående trin:

- Snak om forestillingen i klassen
- Lav et kreativt produkt om det, I synes er vigtigst
- Send os det kreative produkt senest 14/3 2022 på billet@zeppelin.dk

Bidragene bliver løbende udstillet på vores hjemmeside, sociale medier og på skærmen i vores foyer! De tre vindere findes 21/3 2022.

Læs mere om konkurrencen, præmierne og find inspiration til de kreative produkter på www.zeppelin.dk/krea

Et lille tip: den kreative opgave er også en rigtig god optakt til at arbejde med vores undervisningsmateriale, som I finder på vores hjemmeside. Materialet udfolder forestillingens temaer, inspirerer til dialog og tilbyder flere kreative opgaver!

Teatret **ZEPPELIN**

FÅ DYBDEN MED

VALDEMARSGADE 15 • 1665 KØBENHAVN V • TLF. 33 22 04 78 (HVERDAGE KL. 9-15) • BILLET@ZEPPELIN.DK • WWW.ZEPPELIN.DK

Inde på vores hjemmeside kunne man læse flere detaljer om konkurrencen og få inspiration til, hvilke kreative produkter man kunne lave⁵.

⁵ Se www.zeppelin.dk/krea

1 - DEN TAKTILE TILGANG

Vi endte med at dele materialer ud til cirka 200 skoleklasser. Da fristen var gået, havde vi modtaget fem bidrag til konkurrencen. To klasser havde lavet stop motion-film, hvor de *reenact*'ede (det vil sige, at de genspillede i deres egen version) centrale dele af fortællingen.

Still fra stop motion-film fra 3.b på Skovvangskolen

En klasse havde lavet pop op-bøger med det, de synes var vigtigst fra forestillingen.

Pop op-bøger fra 4.a på Søholmskolen

1 - DEN TAKTILE TILGANG

Og to klasser havde lavet plancher.

Planche fra 4.v på Strandvejsskolen

Vi skulle udnævne tre vindere, og vi endte med at give en tredjeplads til en planche fra 4.t fra Skolen på Islands Brygge, en andenplads til pop op-bøgerne fra 4.a fra Søholmskolen og en førsteplads til stop motion-film fra 3.b på Skovvangskolen.

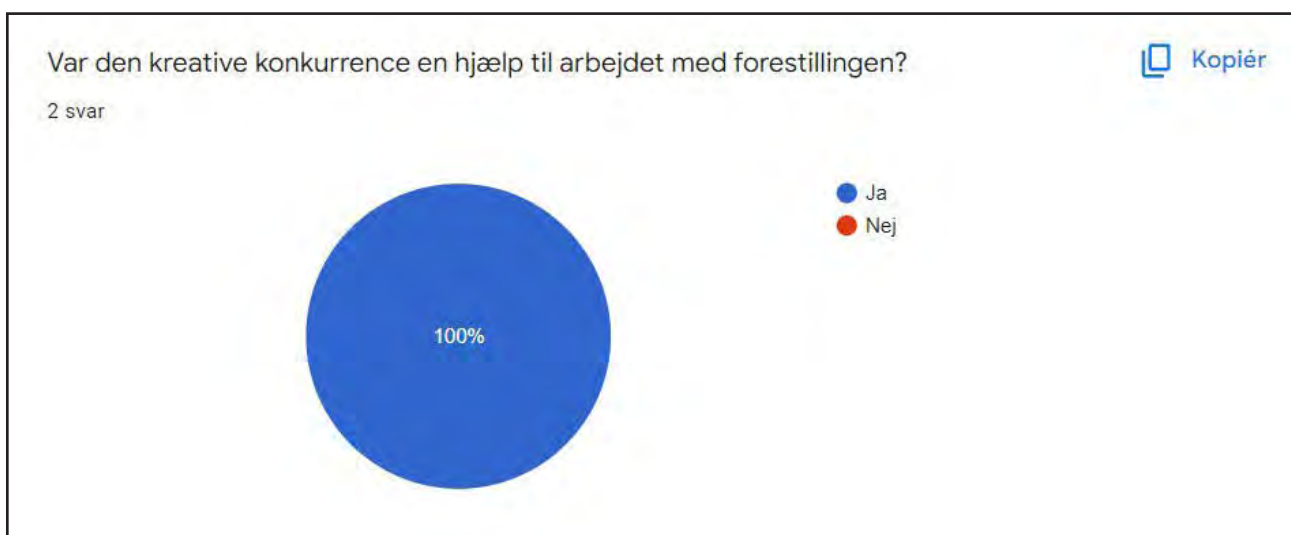
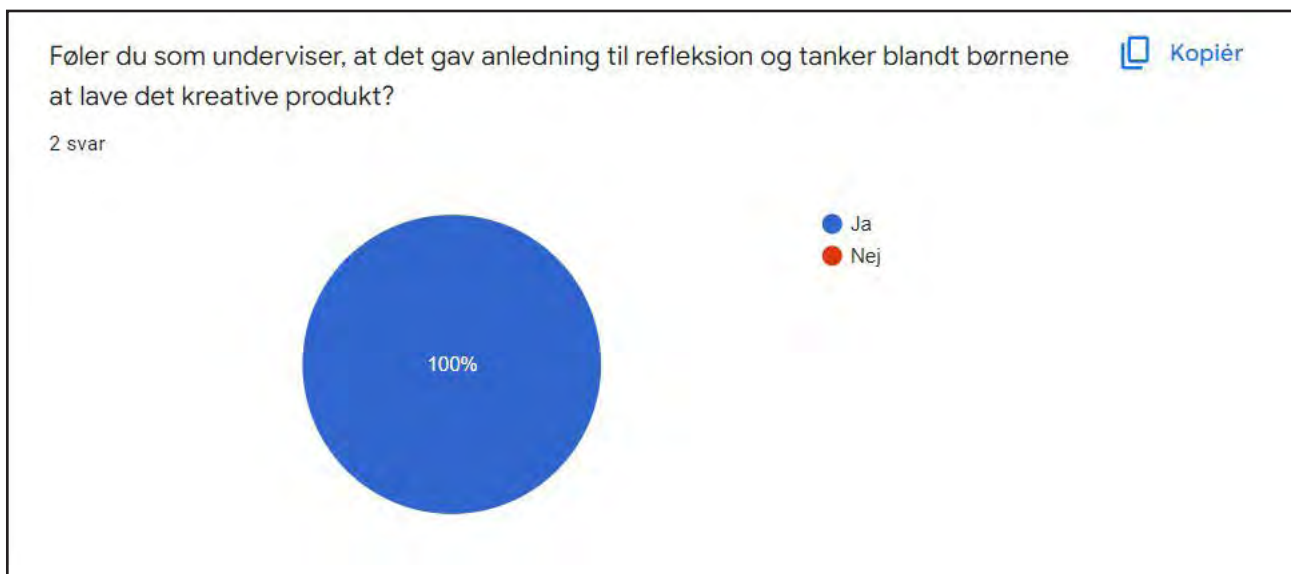
Som evaluering til denne tilgang sendte vi et spørgeskema ud til de undervisere, der havde sendt os bidrag. Projektlederen var også personligt ude at overlevere præmierne til de vindende klasser, hvor der også blev snakket med både lærere og elever om processen og produkterne.

Resultater

Det var lidt ærgerligt, at vi kun havde fem bidrag, når materialet blev delt ud til cirka 200 klasser. Vi tager derfor med herfra, at der i fremtiden skal justeres på rammerne, når man laver denne slags tiltag. Vi synes, at vi gjorde det så nemt som muligt for lærerne, men måske skulle det have været endnu mere simpelt. For eksempel kunne man have bestemt produktet på forhånd. Det kunne have været bestemt, at det skulle være en planche eller tegninger eller lignende, som også er nemme at tage billeder af og sende ind. Man kunne også have gjort det til en kreativ ting, som man kunne lave på teatret, i stedet for at der skulle tages initiativ til at gøre det i klasserne. For eksempel kunne vi sætte et stativ som f.eks. et modeltræ op i vores foyer, hvor børn kunne udfylde et blad med en tegning om det vigtigste fra Mio, min Mio. Så går man selvfølgelig glip af den fælles snak i klassen, som skulle være det dialogskabende element, men man får stadig den individuelle, praktiske refleksion over det kreative produkt.

1 - DEN TAKTILE TILGANG

Når det er sagt, så er det tydeligt, at der ligger rigtig mange timers arbejde og tanker bag de produkter, vi har modtaget. Evalueringerne og samtaler med lærerne viser også, at vi har fat i noget rigtigt. Der er selvfølgelig en stor usikkerhed forbundet med evalueringer baseret på så få mennesker (og kun fra dem, som faktisk har deltaget), men det er alligevel bemærkelsesværdigt, at svarene og feedbacken fra lærerne har været udelukkende positiv. I evalueringen var der følgende spørgsmål, hvor man kunne svare 'ja', 'nej' eller 'andet':

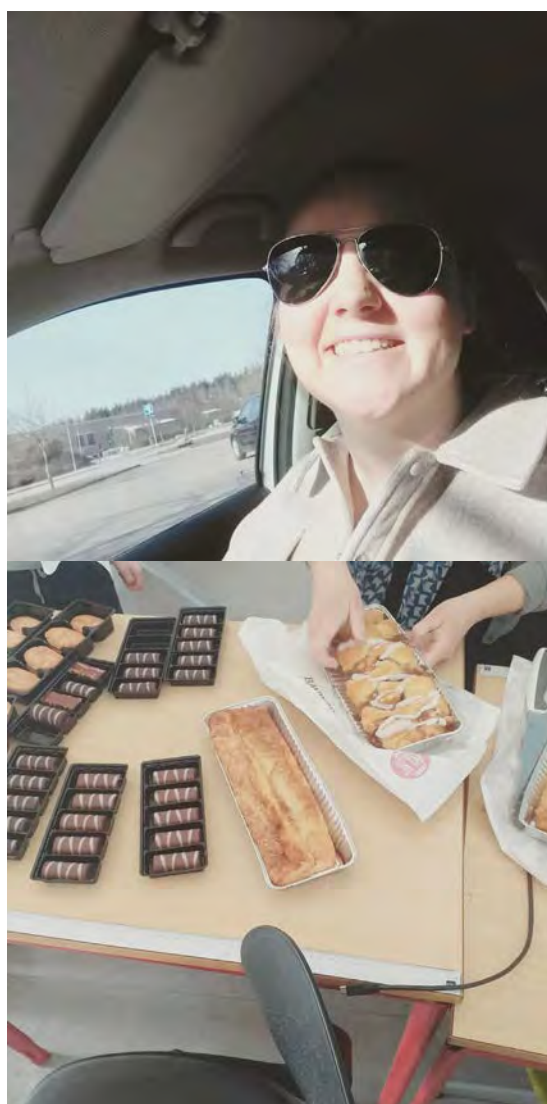

1 - DEN TAKTILE TILGANG

Når vi har været ude og aflevere præmier, har vi også fået god respons, som tydeligt viser, at børnene har glædet sig meget, at det har været sjovt at lave, og mange har ytret ønske om, at de rigtig godt kunne tænke sig noget lignende en anden gang. En af underviserne fortalte, at de havde brugt den kreative opgave som et oplæg til at lære om anmeldelser. En anden fortalte, at de havde arbejdet på deres video i flere uger, og at børnene selv havde skrevet replikker, tegnet baggrunde og karakterer og filmet. De havde virkelig gået meget op i det.

Vores konklusion må derfor være, at det helt sikkert kan noget at lade børnene indgå i et kreativt arbejde med forestillingen. På den ene side er det svært at finde nogle gode rammer, der gør, at mange kan deltage. Det er også værd at bemærke, at mange af produkterne i højere grad er *reenactments* eller fremstillinger af noget fra Mio, min Mio og ikke nødvendigvis omhandler temaer, hvilket ellers var opgaven (men at reenacte eller lave en fremstilling har tydeligvis også været givtigt for eleverne). På den anden side er det virkelig nogle flotte og kreative produkter, vi har modtaget, og når vi

Billeder fra projektlederen Katja Lotsberg Nilsens tur rundt med præmier

1 - DEN TAKTILE TILGANG

har været ude i klasserne, er vi blevet mødt med stor positivitet og ønsket om at gentage noget lignende igen en anden gang. Det er også bemærkelsesværdigt, at vores tese til denne del af MereZep faktisk ikke direkte havde noget at gøre med at udvide teateroplevelsen rent tidsmæssigt, men det har den virkelig gjort. Børnene har set frem til og snakket om konkurrencen, og de var utrolig stolte, da de modtog deres præmier.

VIGTIGSTE POINTER:

- Kreative tiltag er et værktøj til refleksion, dialog og meningsskabelse
- Det er også en hjælp for lærerne til at gå i gang med arbejdet med forestillingen
- Det skal gøres meget SIMPELT og ligetil at udføre

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Teori og baggrund

Tese: ”Ved at lade børnene indgå i en workshop, hvor de skal arbejde med og selv skabe teater, får de skabt nogle kropslige erfaringer, der kan oversættes til en dybere mening med forestillingen og dens temaer. Dette udvikler også børnenes kompetencer inden for refleksion, dialog og menings-skabelse.”

Dette er tesen bag det, vi kalder den kunstneriske tilgang, idet børnene her skal ind og arbejde med selve mediet *teater*. Det bliver de klædt på til med udgangspunkt i den amerikanske filosof og pædagog John Deweys kunstsyn. Dewey havde et særligt forhold til kunst. Han mente, at kunsten havde potentiale for særligt mættede eller kvalitative erfaringer, som både taler ind i et fælles erfaringsrum og vores egne, individuelle erfaringer fra vores hverdag og liv. For Dewey kunne erfaringer med den rette bearbejdning blive til mening. Så kort sagt kan man sige, at kunst kommunikerer en mening, som kan findes. Den mening skal åbenbare sig via *learning by doing*. Dewey mente, at man var nødt til at forstå materialet ved selv at arbejde med materialet. I forhold til teater vil det altså sige, at hvis man skal kunne finde meningen i teatret, skal man selv arbejde med teater⁶. Dette passer perfekt ind i vores egne erfaringer om, at flere af de børn, som ser vores forestillinger, ikke har et sprog for, hvad det er, de har set. De kender tilsyneladende ikke rigtig begrebet teater eller ved ikke, hvad det indebærer. Og derfor var det oplagt at lave en teaterworkshop, hvor børnene arbejder med teatermediet og får den kropslige erfaring, der kan blive til en forankret viden om forestillingen og dens temaer.

Dramapædagogikken som retning er baseret på mange af Deweys tanker, men har også udviklet sig videre. Dewey var for eksempel fortaler for et meget voksenstyret forløb, mens dramapædagogik i dag handler meget om at lade børnene gøre sig deres egne, kropslige erfaringer. Vi har også i udviklingen af workshoppen benyttet os af en mere moderne fortolkning af dramapædagogik. Vigtigst har vi været inspireret af begrebet *lærer-i-rolle*, som blev introduceret af Dorothy Heathcote. Det handler om, at underviseren er en aktiv del af de aktivite-

Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole

⁶Art as experience af John Dewey

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

ter, som hun introducerer. Derudover har vi også kigget meget på Viola Spolins spil-begreb, der taler ind i en af dramapædagogikkens helt store pointer om læring gennem leg.

Udførelse

Rent praktisk blev vores workshop skabt på baggrund af ovenstående koncepter for første gang i april 2021, hvor den blev afprøvet på en gruppe voksne skuespillere og teatervidenskabere, der derefter holdt en to timer lang evaluering over workshoppen og dens øvelser. På baggrund af dette blev den justeret meget. Workshoppen blev herefter udført i januar-marts 2022 på 15 forskellige klasser (heraf fire fra vores partnerskabsskole Tove Ditlevsens Skole), hvor enkelte dele og øvelser på baggrund af praktisk erfaring fra klasseværelserne også blev justeret. Klassetrinene, som workshoppen har været afprøvet på, er 1. klasse, 2. klasse, 3. klasse og 4. klasse. Alle klasser havde på forhånd set Mio, min Mio på Teatret Zeppelin.

Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Workshoppen indeholder fire dele: opvarmning, fordybelse, afslutning og evaluering.

Øvelse	Beskrivelse	Formål
Byt plads (5 min)	Underviseren kommer med en række udsagn. Hvis børnene er enige i udsagnet, bytter de plads.	Opvarmning Varme kroppen op. Intro til teater og Mio.
Snak om teater (5 min)	Fælles snak om hvad teater egentlig er. Kan også laves som "Når jeg siger teater, hvad tænker I så?"	Opvarmning Intro til emnet og workshoppen
Objekter (10 min)	Eleverne står i rundkreds. Underviseren beskriver et objekt, som de holder. Senere giver de det imellem hinanden i små grupper.	Fordybelse Øve forestillingsevnen.
Fortælling: "Kongen vil sige noget" (10 min)	Underviseren fortæller en historie, der foregår i forskellige miljøer, som børnene skal spille.	Fordybelse Øve forestillingsevnen. Øge sanselighed. Spille skuespil (ubevidst).
Tableauer (10 min)	Holdet deles på midten. De skal lave tableauer over temaer. De skiftes til at lave et tableau, og så skal de andre se, om de kan gætte, hvad for et tema det er.	Fordybelse Øge koncentrationen pga. konkurrenceelementet. Øve en mere abstrakt forestillingsevne.
PAUSE (10 min)		

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Komposition / lav en scene (20 min)	Små grupper. De får alle en opgave om at lave en kort scene. Der er en række kriterier, der skal være opfyldt, som de får på en stykke papir.	Afslutning Eleverne over sig i at bruge teatermediet aktivt og reflekterer kollektivt over, hvordan man gør.
Visninger og evt. feedback (10 min)	Grupperne viser deres små scener for hinanden og giver eventuelt feedback. Feedback gives kun med fokus på gode ting, fx <i>"Den måde I brugte XX på var rigtig god, fordi..."</i>	Afslutning Eleverne får følelsen af at spille teater og får en god oplevelse med det pga. feedbacken. Refleksion over teatrets virkemidler.
Kropslig evaluering (5 min)	Evt. snakke sammen først. Underviseren kommer med en række udsagn. Eleverne skal fysisk placere sig i rummet, alt efter hvor enige de er i udsagnet. Evt. en cirkel hvor man skal gå mod midten.	Evaluering Refleksion over workshoppen.

Som evaluering blev workshoppen afprøvet af vores samarbejdsskole Tove Ditlevsens Skole samt observeret og reflekteret over af Teatret Zeppelins teater- og performancestuderende-praktikant. Derudover har projektlederen også skrevet refleksionspapirer efter hver workshop. Der er også en indbygget evaluering i workshoppen, hvor eleverne kropsligt svarer på, hvor enige de er i følgende udsagn:

- I dag har jeg haft det sjovt
- I dag har jeg lært noget nyt
- Nu ved jeg mere om teater
- Nu ved jeg mere om Mio, min Mio

Resultater

Resultaterne fra workshoppen er overvældende positive. Her har vi virkelig ramt ned i noget, der virker. Den feedback, vi har fået fra lærerne, har været udelukkende ros, positivt og til tider overraskelse over, hvad det at arbejde praktisk med teater har gjort for deres elever.

Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Her er nogle eksempler fra refleksionspapirerne:

"[Læreren] var meget begejstret og snakkede meget om, at hun også laver teater med børnene, fordi hun føler, at det virkelig kan noget. At det også inkluderer nogle grupper, som ellers ikke trives lige godt i anden type undervisning – hun fremhævede specifikt de lidt ukoncentrerede drenge og de lidt stille piger. Hun var den første klassens matematiklærer, og vi sad sammen med deres dansklærer i pausen, og hun fortalte begejstret og stolt om en af de meget stille piger i klassen. Jeg kunne godt huske hende: til teater-associeringsøvelsen havde jeg ikke kunne høre, hvad hun sagde, fordi hun sagde det så stille. Men læreren fortalte (og jeg havde også set det), hvordan hun til sidst i øvelserne havde talt højt og tydeligt og virkelig været på. Hun sagde, at det havde været virkelig vildt at se, for hun var ellers altid virkelig stille. Begge lærere var meget forundrede, men begejstrede. Og vi snakkede meget om, hvordan teater kan udvikle børnenes forskellige kompetencer" – fra refleksionspapir over workshops med to 2.-klasser på Risbjergskolen.

"Jeg snakkede efterfølgende med deres lærer, som syntes, at det havde været en fornøjelse at se dem arbejde med forestillingen. Hun sagde også, at hun følte, at de nu havde meget at bygge videre på og snakke videre om" – fra refleksionspapir over workshops med to 3.-klasser på Østervangsskolen.

"[Læreren] fortalte, at hun var blevet overrasket over gruppen med de drenge, der ellers normalt ikke gad den slags. En af dem havde fået en god idé, og de havde været engagerede i at øve det flere gange, hvilket hun ikke havde regnet med" – fra refleksionspapir over workshop med 4. klasser på Risbjergskolen

"Mens jeg pakkede sammen, snakkede jeg kort med vikaren og pædagogen. De syntes begge to, at det havde været en rigtig god workshop. Pædagogen fortalte, at det ellers er en klasse, hvor mange af eleverne kan være lidt generte og have svært ved at være "in the spotlight", og at han synes, det havde hjulpet at lave workshoppen" – fra refleksionspapir over workshop med 3. klasse på Vesterbro Ny Skole.

Generelt har vi både ude i klasserne og efterfølgende på mail fået at vide af lærerne, at de synes, vores teaterworkshop har været en stor succes.

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Og så er der børnene selv. Her har billedet været mere blandet, selvom langt de fleste børn har fået meget ud af workshoppen. I flere klasser har der især i starten af workshoppen været børn, der havde svært ved at deltage eller være i rummet. Muligvis skyldtes det usikkerhed, fordi rammen har været meget anderledes end i den normale undervisning. Her har der været en anden måde at være i fællesskabet på end vanligt, og man har skullet sætte sig selv i spil. Vi gør meget ud af at opridsse nogle spilleregler i starten af workshoppen om, at man ikke griner ad hinanden, og at man skal være en god kammerat og være stille, når nogen skal vise noget, men det har alligevel været grænseoverskridende for nogen. Det har ofte ledt til, at de i stedet for at tage øvelserne seriøst har

fjøllet, og nogle gange har deres lærer kunnet se, at det bundede i usikkerhed, og nogle gange har de bare fået skæld ud for at larme. Det har lært os vigtigheden af netop spillereglerne, og at det er vigtigt at skabe et rum, der er trygt, og hvor vi alle sammen skal sætte os selv i spil – uden at overskride vores grænser for meget. Med feedback fra vores praktikant lærte vi også at være mere klare og tage lidt af det farlige ud af øvelserne ved fx at sige: ”Hvis man ikke ved, hvordan man skal spille det her, så gør man bare det samme som mig” og netop bruge *lærer-i-rolle* rigtig meget og spille med i det hele undtagen de sidste forestillinger. Og så være rigtig god til at anerkende alle svar og alle bud. Vi havde et tilfælde, hvor alle skulle sige et ord, de tænkte på i forbindelse med teater, og en af drengene sagde ”publikum”, og alle grinede ad det. Her slog vi straks ned og fremhævede, at det var et rigtig godt og vigtigt ord, og at man ikke skulle grine, og det kunne vi se, at de efterfølgende tog meget seriøst.

For nogle af eleverne (typisk de elever, som i forvejen havde svært ved skolen) var det også bare larmen og det nye i det hele, som blev for meget. Dem gav vi lov til bare at sidde og kigge på, og så kunne de komme med, når det gav mening for dem. Flere af dem hoppede ind i enkelte øvelser.

Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole

”Der var nogle enkelte elever, som blev fulgt ud af en pædagog. Mit indtryk var, at de er nogle, som i forvejen er lidt sensitive, og larmen i klasselokalet blev for meget for dem” – fra refleksionspapir over workshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole.

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

”Der var en af eleverne, der lå oppe på publikumsopbygningen i stedet for at være med i cirklen. Læreren fortalte mig bagefter, at som jeg nok kunne regne ud, så havde han nogle udfordringer. Han sagde dog sit navn i nærheden, og han kom med et (godt nok fjollet og irrelevant) ord under teater-associeringsøvelsen. Og under historie/miljø-øvelsen kom han faktisk med ned under angrebet på borgen og var med til øvelsen samt var med i rundkredsen bagefter. Han zonede dog ud igen under tema-øvelsen, men læreren fortalte bagefter, at hun var meget imponeret over, at han havde været med i historien og endda i cirklen bagefter. Det var åbenbart usædvanligt” – fra refleksionspapir over workshop med en 4. klasse på Risbjergskolen.

Nogle af eleverne havde også en forudindtaget holdning om, at teater er kedeligt. I mange tilfælde er det dog lykkedes at ”omvende” disse elever. Flere af dem, der i starten ved snak om teater beskrev teater som kedeligt eller kobledede ordet ”søvn” op med ”teater”, angav til sidst i den kropslige evaluering, at de havde haft det sjovt og lært noget nyt.

Generelt viste den kropslige evaluering, at eleverne var rigtig positive over teaterworkshopen. Til udsagnet ”I dag har jeg haft det sjovt” var det næsten altid 100 %, der rakte armene helt i vejret. Teatrets kunstneriske leder Mie Brandt pegede dog helt rigtigt ud, at det måske er svært at få et retvisende billede i den kropslige evaluering, fordi børnene både skal forholde sig til hinanden og til projektlederen. Typisk vil man gøre det samme, som ens veninde gør, eller som de tror, at projektlederen forventer af én. Men vi kan dog konstatere, at de ikke alle sammen valgte at tage armene ned.

*Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på
Tove Ditlevsens Skole*

Og derudover kunne vi også fornemme på stemningen, at det var et kæmpe hit hos rigtig mange af eleverne. De var engagerede, og selvom der til tider var larm og mange kommentarer, så var det faktisk relateret til de øvelser, de skulle lave. Larmen kom oftest af, at de blev meget engagerede i historierne eller det, de skulle spille – ikke at de gjorde det for at forstyrre, eller fordi de ikke gad.

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Der var også typisk rigtig mange spørgsmål, men det taler nok igen ind i, at de var usikre og havde svært ved at fralægge sig mentaliteten om ”rigtige og forkerte svar” – som der jo ikke er på samme måde, når man laver teater. Efterhånden som vi lavede flere og flere workshops, blev vi også bedre til at sætte nogle klare rammer og forklare øvelserne meget simpelt og ligetil. Blandt andet indførte vi, at projektlederen helt fra start af fortæller lidt om teater, og hvordan man spiller det, samt at teater er noget andet end matematik. Man skal føle mere, end man skal tænke.

”Selvom jeg fik fornemmelsen af, at det havde været svært at komme i gang med at finde på scener, var der stor begejstring og masser af respektfuldt bifald til fremvisningerne. Børnene virkede rigtig glade og tilfredse med det, de var kommet frem til. En af eleverne fra den første gruppe spurgte endda: ’Kan vi ikke have teater som fag?’” – fra refleksionspapir over workshop med en 3. klasse på Vesterbro Ny Skole.

”Evalueringen viste ren positivitet og kærlighed. Jeg var også selv glad for workshoppen. Det tager lidt fra evalueringen, at eleverne jo kan se, at jeg kigger på, hvad de svarer, men min fornemmelse var også, at de alle havde syntes, at det var rigtig sjovt, og at de havde fået meget ud af det. Da jeg skulle gå og sagde tak for i dag, kom en af eleverne styrten-de hen og krammede mig, og de sagde alle sammen ting som ”vi kommer til at savne dig”, hvilket er lidt mærkeligt, men klasselæreren bemærkede, at det er den største ros, man kan få” – fra refleksionspapir over workshop med en 2. klasse fra Risbjergskolen.

”Den fysiske evaluering viste, at rigtig mange af dem havde haft det rigtig sjovt og lært noget nyt, selvom jeg havde haft en lidt mærkelig følelse. Det var nok primært fra lærerne dog, og det havde nok meget at gøre med, at de havde glemt, at de skulle til en fastelavnstest, og derfor ikke helt havde tid til især workshop 2. Det var generelt en lidt rusede følelse, da vi skulle gå, hvilket er lidt ærgerligt, men flere af pigerne krammede mig efter workshop 2, så jeg tror, at eleverne havde en rigtig fin oplevelse af workshoppen” – fra refleksionspapir over workshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole.

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

Teaterworkshops var altså en succes. Vi er i forvejen et teater, der gør sig i workshops. I forhold til netop teaterworkshoppen og denne målgruppe lærte vi meget om, at det er vigtigt finde en simpel måde at forklare reglerne for øvelserne samt at opridse nogle spilleregler for, hvordan vi skal være sammen. Og noget andet vi virkelig lærte: hvor stor en forskel det gør, om lærerne er engagerede i workshoppen eller ej. Nogle af de lærere, vi kom ud til, havde glædet sig og forberedt børnene på, at de skulle lave teater, og det blev som regel til rene succesoplevelser. Andre lærere havde simpelthen glemt, at vi skulle komme, og børnene troede, at de skulle have matematik. Og så sad lærerne i hjørnet under hele workshoppen, hvor i andre tilfælde var lærerne med i rundkredsen og var dem, der tog ansvaret for at holde ro og orden. Det gjorde en kæmpe forskel for os og ikke mindst for børnene, så det kunne man nemt forventningsafstemme på forhånd, måske skal det endda allerede være med i beskrivelsen af workshoppen.

Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på Tove Ditlevsens Skole

”Den 7/3 2022 lavede jeg en teaterworkshop med 2. C på Risbjergskolen. Vi var 4 voksne i alt – mig, deres klasselærer og to lærerstuderende. Det var en rigtig dejlig og tryk-fornemmelse – et virkelig godt rum at træde ind i. Da vi skulle rydde lokalet for at få gulvplads, tog deres lærer straks styringen og uddelegerede opgaver til eleverne med, hvem der skulle gøre hvad. Det satte en klar forventning for os alle sammen om, at det var min opgave at lave teaterworkshop og hendes at have det pædagogiske overblik og holde styr på klassen, hvilket bare var så dejligt” – fra refleksionspapir over workshop med en 2. klasse på Risbjergskolen

2 - DEN KUNSTNERISKE TILGANG

*Billede fra teaterworkshop med en 1. klasse på
Tove Ditlevsens Skole*

Denne type teaterworkshops, hvor børnene både får et sprog for at tale om teater og kropslig erfaring med selv at skulle skabe det, er et af de tiltag, vi vil videreføre og videreudvikle.

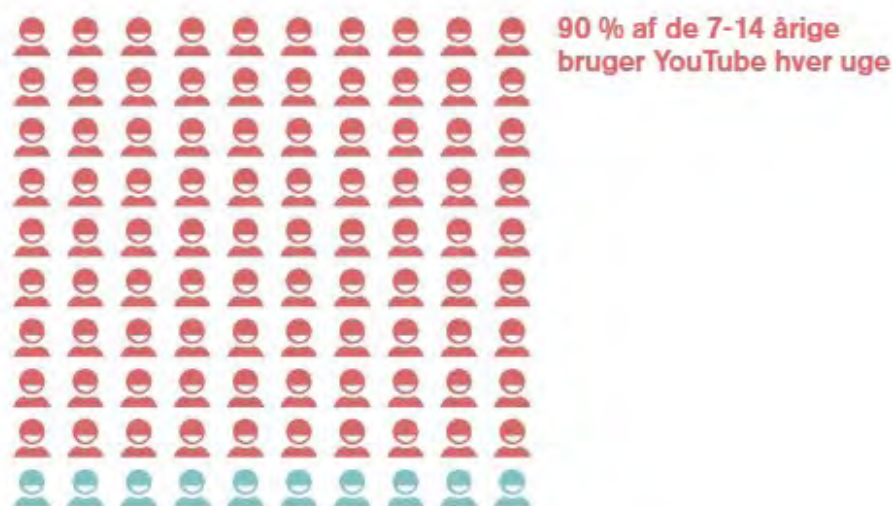
VIGTIGSTE POINTER:

- Teaterworkshops giver vigtige kropslige erfaringer med teatermediet, der kan føre til en dybere refleksion over teaterforestillingen
- Teaterworkshops har været en succes for MereZep
- Det er vigtigt at opridse ”spilleregler” for, hvordan man er sammen og agerer i et teaterum
- Øvelser skal forklares så simpelt og ufarligt som muligt
- Det gør en stor forskel, om lærerne er til stede og er engagerede

Teori og baggrund

Tese: ”Ved at fokusere på en social platform, som en stor del af vores kernemålgruppe bruger dagligt, er der stort potentiale for direkte kommunikation. Via denne direkte kommunikation kan vi lave målrettet indhold, der uddyber temaer og teatermediet og dermed forlænger teateroplevelsen både før og efter forestillingen.”

Som en del af MereZep havde vi et stort ønske om en digital tilgang, hvor vi ser et potentiale for at kommunikere direkte med vores målgruppe, nemlig børn og unge. Ifølge Medierådet for børn og unge er YouTube det mest brugte sociale medie blandt danske børn og unge⁷, og derfor gav det mening for os at rette vores fokus her. Teatret Zeppelin (og teatre generelt) er det, man med begreber fra kommunikationsteori⁸ kalder en virksomhed, der er højinvolverende i udvalgte perioder for en bred målgruppe. Det vil sige, at når vi spiller forestillinger, er vores ”produkt” meget involverende for vores brugere. Der er altså et potentiale her til at kommunikere med vores brugere i de perioder, hvor vi for dem er højinvolverende. Det var dette potentielle rum, vi ville ind og ramme, så derfor besluttede vi os for, at den digitale tilgang skulle fokusere på YouTube-videoer til børn og unge, som med målrettet indhold kan gå ind og forlænge teateroplevelsen både før og efter.

9

⁷ <https://www.medieraadet.dk/youtube/baggrund>

⁸ *Online kommunikation - en introduktion* af Heidi Hansen m.fl.

⁹ Grafik fra Medierådet for børn og unge

3 - DEN DIGITALE TILGANG

Begrebet direkte kommunikation er desuden inspireret af det seje projekt ”Den dobbelte kommunikation”, som er et projekt af Teaterhuset Filuren, Teater Hund & Co. og Filiorum – tid til teater, der blev støttet af Applaus¹⁰. Her afprøvede aktørerne forskellige måder at etablere den direkte kommunikation til børn og unge. MereZep snakker ind i et afgrænset område af deres afsøgningsfelt, idet vi gerne vil kommunikere direkte med børn og unge på mediet YouTube. Vi blev især inspirerede af, hvor meget de involverede børn og unge i deres projekter. Det var derfor en selvfølge for os, at MereZep også skulle inddrage børn og unge i flere af projektets faser.

Udførelse

Idet vi stod over for at skulle producere videoer til MereZep, gik det op for os, at vi ved utrolig lidt om, hvad børn og unge ser på YouTube. Der findes ganske vist fine oversigter¹¹ over typer af videoer, men på baggrund af vores tese skulle vi jo ikke lave en challenge eller en vlog, men noget der kunne gå ind og udvide teateroplevelsen før og efter. Med inspiration fra ”Den dobbelte kommunikation” og deres direkte involvering af børn og unge, startede vi derfor med helt konkret at lave fire ret forskellige prøvevideoer, som vi afprøvede på to paneler (henholdsvis en 3. klasse og en 4. klasse), der udover at se og ranke videoerne også skulle give deres eget bud på videoer. Videoerne blev ranket på, hvor spændende de var, hvor sjove de var, hvor kedelige de var, om man havde lært noget nyt, og om man ville se den færdig, hvis man fandt den på YouTube derhjemme.

Resultaterne var klare. Generelt var børnene relativt uimponerede af vores prøvevideoer. Vi havde dog en DIY-video, som scorede relativt godt på alle parametre. Det var også den længste video på 3,5 minutter. Til sammenligning scorede en video med skuespilleren Mie Brandt mindst, og det var også den korteste video på cirka 1 minut. Bagefter var børnene dog faktisk mest interesserede i en video, der var et interview med et plejebarn. De spurgte meget ind til, om det var ægte.

Bare for at slå det fast spurgte vi også ind til, hvor mange af børnene der så YouTube derhjemme. Det var 30/35. Til sammenligning spurgte vi, hvor mange af børnene der så TikTok derhjemme. Det var kun 7/35.

Analyse af resultaterne fra panelerne

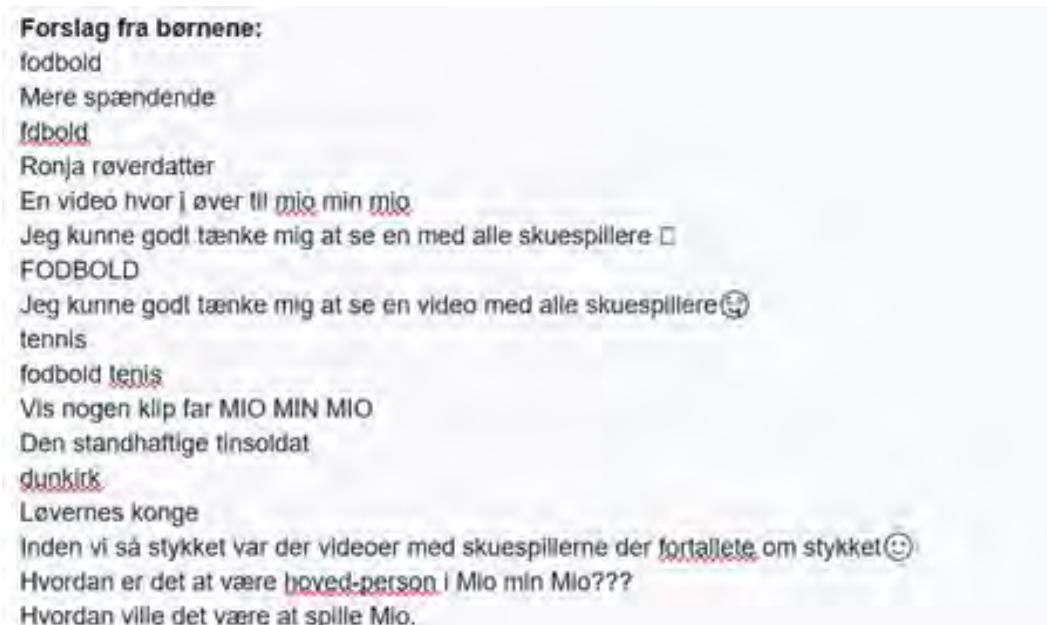
¹⁰ https://www.applaus.nu/wp-content/uploads/2021/03/Rapport_Den-Dobbelte-Kommunikation-FINAL.pdf

¹¹ <https://www.medieraadet.dk/youtube/typer-af-youtubevideoer>

3 - DEN DIGITALE TILGANG

Da børnene havde chancen for selv at angive, hvad de gerne ville se fra os, kom der desværre ikke så mange seriøse svar, men der var et par stykker:

Vi lærte derfor, at valget om YouTube var rigtigt nok. Vi lærte ikke at være bange for længde på videoer. Vi lærte også, at børnene var interesserede i det autentiske. Og ud fra deres ranking og svar nærmede vi os også indholdet: DIY, noget med hvordan ting bliver lavet, noget autentisk, noget ægte og noget med skuespillerne.

På et møde mellem projektlederen, vores praktikant fra teater- og performancestudier og vores studentermedhjælper, som studerer film- og medievidenskab, besluttede vi os derfor for at producere fem videoer:

- En bedre version af DIY-videoen om at folde en rose
- En klargøringsvideo med skuespiller Emilie Rasmussen
- En DIY-video med hvordan man laver et diorama
- En rundvisning bag scenen med skuespiller Joakim Sejergaard
- En video om at være skuespiller med skuespillerne Mie Brandt, Emilie Rasmussen og Joakim Sejergaard

De fem videoer¹² blev udgivet i tidsrummet 10. februar til 14. marts, så altså primært under forestillingsperioden, hvor vi netop er en højinvolverende virksomhed. For at gøre opmærksom på videoerne producerede vi en masse postkort, som vi lagde rundt omkring på teatret, og som på skilte

¹² Alle videoerne kan ses på <https://www.youtube.com/channel/UCQbvvU3WUDAVt06q6dRqdfw>

3 - DEN DIGITALE TILGANG

opfordrede folk til at tage dem med hjem. Vi lavede også Facebook-opslag omkring videoerne, som vi boostede (vi er klar over, at målgruppen børn og unge ikke er på Facebook, men det var i håbet om, at forældre og skolelærere ville videre dele det). Vi sendte også en mail til alle skoler, der havde bestilt billetter til Mio, min Mio, hvor vi gjorde opmærksom på videoerne samt den kreative konkurrence og vores undervisningsmateriale.

De færdigproducerede videoer blev i stil med prøvevideoerne evalueret af to paneler (to 3. klasser denne gang) fra Tove Ditlevsens Skole.

Resultater

Resultaterne for den digitale tilgang har været meget blandede. For det første har det været en mere tids- og ressourcekrævende proces at producere videoerne, end vi havde regnet med. Vi havde undervurderet, hvor stort et projekt det egentlig er at lave video content af god nok kvalitet. Udover

3 - DEN DIGITALE TILGANG

at projektlederen brugte rigtig meget tid på det, gav vi også vores studentermedhjælper, der arbejder på Teatret Zeppelin som Service- og SoMe-medarbejder og studerer film- og medievidenskab, ekstra timer for at være med på MereZep og hjælpe med videoerne.

I forhold til indhold viste undersøgelsen med panelerne, at den sidste omgang videoer var mere spændende. De har i hvert fald scoret betydelig højere end prøvevideoerne. De var stadig ikke sjove, men når vi kigger tilbage, skulle vi nok have defineret nærmere, hvad "sjov" betyder, for mange af elevernes argumenter var, at de jo ikke grinede, og det, vi mente, var nok mere, om det var "underholdende". Mens det er positivt, at de endelige videoer scorede mere på at være spændende, så scorede de til gengæld også meget højere på, hvor "kedelige", de var. Det giver anledning til at tænke over, om disse paneler måske bare generelt gav flere point. Man kan dog også se, at videoerne generelt scorede meget bedre på, om man ville se den færdig, hvis man fandt den derhjemme. "Meget bedre" er selvfølgelig stadig kun mellem en femtedel og en tredjedel – og så er der video 5 (interviewet med skuespillerne), som var helt nede på 11,11 %. Vi er dog stadig ret tilfredse med resultatet, hvis mellem hver femte og hver tredje ville se vores videoer igen og se dem til ende.

Evalueringen viser, at den mest populære video er video 3, som er DIY-videoen, som viser, hvordan man laver et diorama. Video 4 med rundvisningen bag scenen og video 1 med DIY over, hvordan man laver en rose, klarer sig også overvejende godt. Video 2 (klargøring med Emilie) klarer sig ikke så godt i ratings, men det er alligevel 22 %, der ville se den færdig, hvis de fandt den derhjemme. Og video 5 med skuespillerne klarede sig suverænt dårligst, men det skal også siges, at den video, de så, var en 1-minuts version og ikke den endelige. Det er dog stadig bemærkelsesværdigt, når det nu netop er skuespillerne, som de efterspurgte i forbindelse med prøvevideoerne. Det viser endnu en gang, at det med at lave noget selv, og det med at komme med bag om scenen, er det, der er populært.

SVAR I ALT = 36

Mest spændende

Video 3	27
Video 4	22
Video 1	17
Video 2	8
Video 5	4

Sjoveste

Video 2, 3, 4	9
Video 1	5
Video 5	3

Kedeligste

Video 5	24
Video 2	20
Video 3	19
Video 1	11
Video 4	7

Mindst kedelige

Video 3	27
Video 4	22
Video 1	20
Video 2	12
Video 5	8

JA

Video 3	33,33 %
Video 4	30,56 %
Video 1	27,78 %
Video 2	22,22 %
Video 5	11,11 %

3 - DEN DIGITALE TILGANG

Vi er glade for, at vi begynder at nærme os noget indhold og nogle emner, som vi kan se vækker genklang i børnene, og som de er interesserede i. Det var overraskende for os, at de var så begejstrede for DIY-videoerne, men det var virkelig noget af det, som de også snakkede om bagefter. Det er godt at vide, for netop DIY, og hvordan rekvisitter og ting bliver lavet, er jo noget af det, vi som teater relativt nemt kan vise frem og filme.

Med hensyn til indholdet er vi altså ved at nærme os noget, som fanger børnene. Der var dog en anden stor udfordring, som vi stødte på: vores videoer nåede på ingen måde ud til børnene. YouTube som medie er egentlig lavet til personer over 13 år, men der er kommet funktioner, hvor man for eksempel kan angive, at ens videoer er lavet til børn, som gerne skulle gøre, at videoerne nemmere kommer ud til børn og også kan ses på YouTube Kids, der er en børneudgave af YouTube (de fleste børn fortalte dog, at de bare er på almindelig YouTube). Research viser, at det er vigtigt, at hele ens kanal er dedikeret til børn, og alle vores offentlige videoer er netop angivet som lavet til børn. Videoerne kan søges frem med søgeord som fx "skuespiller", men søgeresultater er individuelt tilpasset hver enkel YouTube-konto ud fra en algoritme. Vi kan derfor ikke være sikre på, at vores videoer optræder blandt de første søgeresultater hos brugerne. Vi prøvede at nå børnene via postkort uddelt på teatret. Og vi prøvede at nå dem via de voksne med mails til skolelærerne og Facebook-opslag. Det har ikke hjulpet nok. Vores videoer har fået forsvindende få visninger – også dem som børnene i panelerne ellers netop angav som de mest spændende, og som de gerne ville se derhjemme.

3 - DEN DIGITALE TILGANG

Alt i alt kom vi altså frem til, at mediet videoer er rigtigt til den målgruppe, vi gerne vil ramme. Vi nærmede os også noget indhold, der er rigtigt. Det tog dog flere ressourcer, end vi havde regnet med, og i forhold til hvor få personer, vores videoer faktisk er nået ud til på kort sigt, på trods af at vi burde være en højinvolverende organisation, kommer vi frem til, at det ikke er værd at udvide teateroplevelsen med YouTube-videoer – under vores forhold. Det er stadig en vigtig viden, at det, der ræsonnerer hos børnene, er det autentiske, DIY og 'komme bag scenen', og at videomediet er et fint medie, hvis man har tid til at bruge det. Videoerne skal dog ikke bare sendes ud på YouTube. Hvis man skal bruge videoer som udvidelse af teateroplevelsen, skal de måske indgå som en del af vores undervisningsmateriale, eller det kan være nogle videoer, man kan se her på teatret (vi har en skærm i vores foyer, som man for eksempel kunne have dem kørende på) eller andre måder, hvor vi har en større kontrol over vejen hen til vores målgruppe – og ikke drukner i YouTubes algoritmer.

VIGTIGSTE POINTER:

- Det er svært at opnå direkte kommunikation på YouTube, da algoritmer og andre faktorer gør, at man ikke kan styre, hvem ens videoer når ud til - og om de gør det
- YouTube er ellers et medie, hvor målgruppen børn og unge er massivt til stede
- Det tager mange ressourcer at producere videoer
- Børnene i vores paneler angav klart, at det mest spændende var DIY-videoer

KONKLUSIONER

Alt i alt ser vi MereZep som en stor succes for teatret. Det har været spændende og givende at få lov til at undersøge, hvordan vi som teater kan gå ind og udvide børn og unges teateroplevelse og prøve at forankre en varig viden hos dem i forlængelse af vores forestillinger. Vi har både haft rendyrkede succesoplevelser i form af vores teaterworkshops, og så har vi fået en masse læring fra de tiltag, hvor der både har været ting, der fungerede, og ting, der ikke gjorde. Det har givet os ny konkret viden, som vi kan etablere fremadrettet, og det har også givet os nogle meget klare idéer om, hvilke retninger vi kan gå i, hvis vi en dag skal lave endnu et publikumsudviklingsprojekt.

Her kommer de vigtigste pointer, vi har lært af MereZep.

Simpelt er godt

Så kort kan det siges. Det gælder for både rammer og indhold af de ting, som vi laver, der skal videre ud til eksterne interessenter. Sørg for, at rammerne for en kreative opgave eller indholdet i en teaterworkshop er så simpelt og ligetil, som det kan være, for at det stadig kan give det udbytte, man gerne vil have. Jo simple og mere ligetil det er sat op, jo nemmere er det for skoler eller andre interessenter at interagere med.

Formulér klare succeskriterier

Vi var ærgerlige over, at der kun kom fem bidrag til vores konkurrence, men vi var samtidig begejstrede over, at de bidrag, der kom, var så gode, kreative og gennearbejdede. Til en anden gang vil vi formulere nogle klarere succeskriterier for os selv, der kan hjælpe os med at vurdere, hvornår vi regner noget for en succes. Det havde helt sikkert været givende for vores proces.

Indtænk evaluering fra start

I nogle af tilgangene var evaluering en integreret del – for eksempel i vores teaterworkshops. I forbindelse med den kreative opgave kom vi dog senere til at tænke på, at vi gerne ville have sendt spørgeskemaet ud i forbindelse med, at vi modtog bidragene og ikke først, da vinderne var fundet. Vi tænker, at det ville have gjort, at flere havde deltaget, og at evalueringen ikke stod i skyggen for, om man havde vundet eller ej. Derfor vil vi for fremtiden have en klar og konkret evalueringsstrategi helt fra start, og som går forud for de enkelte delprojekters afslutning.

Tænk over ressourcer

Overvej nøje, hvor mange ressourcer, der er til rådighed, og hvor det giver bedst mening at bruge dem. Det er selvfølgelig svært at forudse, at det fx tog meget længere tid end forventet at lave fem videoer – men så må man omlægge sin strategi og skære det ned til tre. Til en anden gang vil vi også vælge nogle præmier til en konkurrence, som man måske kan sende, så en projektleder ikke skal

KONKLUSIONER

bruge en halv arbejdsdag på at køre ud med præmier. Det er et svært område, men vores klare erfaring er, at det kunne have givet meget godt at tænke mere over tidsressourcer, og hvor man kan spare på dem.

Løbende refleksioner er brugbare

Det har været en stor hjælp i arbejdet med evalueringsrapporten, at projektlederen løbende har gjort sig tanker om projektet – fx i form af de refleksionspapirer, der er blevet udarbejdet i forbindelse med teaterworkshops. Generelt har alt skriftligt materiale været meget brugbart, også resultater fra videoworkshops og spørgeskemaer. Det kan derfor være en god idé at prioritere tid til løbende refleksioner og eventuelt også møder om projektet og projektets fremgang.

Vær realistisk

Det er vigtigt at forventningsafstemme med sig selv, hvad man får ud af et projekt og konkrete tiltag. Vi kunne godt have ønsket, at 100 klasser havde deltaget i den kreative konkurrence, og at alle børn på teaterworkshops havde elsket det 100 %, men der vil altid være nogen, der ikke har tid, eller som bare ikke er trykke ved teater/drama, og det er også helt i orden.

Forventningsafstem med eksterne interessenter

Hvis man indgår et samarbejde med nogen, eller som i vores tilfælde skulle ud til eksterne interessenter, har vi lært, at man skal forventningsafstemme. I forbindelse med vores teaterworkshops vil vi til en anden gang formulere på skrift, at vi forventer, at underviseren er til stede og er med i workshoppen, eller i det mindste er den, der holder god ro og orden. Det er en god idé at få foretaget en sådan forventningsafstemning.

Inddrag målgruppen

Det vigtigste kommer til sidst. Vi har lært utrolig meget af at inddrage børnepaneller i både udviklingen og udførelsen af MereZep. Vores idé om, hvad for nogle videoer børn og unge gerne vil se, eller hvad for nogle teaterøvelser, der er sjovest og giver mest, er gætværk, og i mødet med virkeligheden viste det sig at være helt anderledes, end vi tænkte. Vi anede ikke, at børnene ville elske vores DIY-videoer og kede sig under interviews. Vi vidste heller ikke, at børnene ville være usikre i starten af en teaterworkshop, men give sig fuldt ud, når rammerne blev præsenteret klart og simpelt nok. Det har givet os så meget at inddrage vores målgruppe i udviklingen af projektet, og det er nok den vigtigste læring, vi tager med os videre.

Helt konkret står vi nu med en færdigudviklet og gennemprøvet teaterworkshop, som kommer til at indgå som en del af de dramatilbud, vi har under tiltaget ZepZone¹³. Idet teaterworkshoppen er bundet op på Mio, min Mio, skal den selvfølgelig justeres i forbindelse med andre forestillinger, men den skalérbarhed er indtænkt i udformningen af projektet. Det er relativt let at ændre objekterne i objektøvelsen eller stederne i fortællingen og finde på et andet oplæg til de forestillinger, børnene skal lave til sidst.

I forhold til at iværksætte andre tiltag i stil med den kreative konkurrence har vi nu vigtig erfaring. Det bliver nok ikke noget, der bliver sat i spil til hver eneste forestilling, men når teatret har ressourcerne til det, er det en rigtig god mulighed for at udvide teateroplevelsen og sætte nogle tanker i gang, der kan blive til forankret viden.

Med hensyn til videoer kom vi frem til, at det ikke er ressourcerne værd, når det er så svært at nå ud til målgruppen. Hvis vi gør det i fremtiden, kommer det i hvert fald til at være under nogle andre rammer – og helt sikkert med fokus på DIY og hvordan ting bliver lavet hos os. Det digitale er dog et område, der udvikler sig hele tiden, så vi er ikke i tvivl om, at den viden, vi har fået på området, kommer til at være noget, vi værdsætter i mange sammenhænge.

MereZep har givet os meget. Vi kommer til at bruge vores nye viden og erfaringer fra MereZep fremadrettet. Ikke mindst har vi erfaret, at der er masser at arbejde videre med på området. Vi blev mødt med meget positiv feedback fra både børn og undervisere, og vi tror derfor på, at lignende tiltag for målgruppen i fremtiden vil blive godt modtaget. Måske skal vi genbruge de gode idéer fra MereZep, og måske skal vi komme med nogle helt andre vilde idéer. Vi er dog ikke i tvivl om, at børn og unge i høj grad kan opnå glæde, refleksioner og viden via de aktiviteter, vi kan tilbyde.

¹³<https://www.zepelin.dk/skoler/zepzone/>